

Bakgrunn for vedtak

Oddmundsdalen kraftverk

Vaksdal kommune i Hordaland

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	NGK Utbygging AS
Referanse	200904221-49
Dato	12.08.2016
Notatnummer	KSK-notat 70/2016
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Tor Carlsen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

NGK Utbygging AS søker om å utnytte et fall på 250 meter i Skarvaelva og Oddmundsdalselva fra to inntak på kote 755 til en kraftstasjon på kote 505. Vannveien vil bli en 2250 meter nedgravd rørgate i Oddmundsdalen og en 600 meter lang tunnel fra inntaket i Skarvadalen til rørgaten i Oddmundsdalen. Det vil bli anlagt en permanent traktorvei klasse 7 fra kraftstasjonen til inntaket i Oddmundsdalen. Samlet middelvannføring i Oddmundsdalselva og Skarvaelva er beregnet til 1080 l/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 2100 l/s. Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på 2500 meter av Oddmundsdalselva og 1800 meter av Skarvaelva. Det er planlagt slipp av minstevannføring i Oddmundsdalselva på 101 l/s om sommeren (1.5. til 30.9.) og 23 l/s resten av året. I Skarvaelva er det planlagt å slippe 31 l/s om sommeren (1.5. til 30.9.) og 23 l/s resten av året. Kraftverket vil ha en installert effekt på 4,3 MW, noe som vil gi en årlig produksjon på 13,3 GWh.

Vaksdal kommune er positiv til prosjektet forutsatt at det ikke bygges vei til inntaket og at terrenget tilbakeføres etter endt anleggsperiode. **Fylkesmannen i Hordaland, Hordaland fylkeskommune, Bergen og Hordaland turlag, Lars Olav Eilifsen og FNF Hordaland** er alle imot prosjektet på grunn av negative virkninger for landskap og friluftsliv. Fylkesmannen har fremmet innsigelse til tiltaket. **Naturvernforbundet i Hordaland** mener at tiltaket ikke er tilstrekkelig undersøkt for konsekvenser for naturmangfold. **Martha Agate Hatlestad** har kommentarer til vannforsyning, støypromatikk og den planlagte linjetilknytningen til kraftverket.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 13,3 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2013-15) har NVE klarert drøyt 2,0 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Oddmundsdalen kraftverk vil produsere 13,3 GWh i et gjennomsnittså og ha en utbyggingskostnad som er gjennomsnittlige for småkraftverk. I vedtaket har NVE lagt vekt på at Oddmundsdalen kraftverk vil gi varige sår i et sårbart høyfjellsområde med stor verdi og i et område som har stor verdi for friluftsliv. NVE konstaterer at både fylkeskommunen og Fylkesmannen er imot at det gis konsesjon til Oddmundsdalen kraftverk. Kommunens positive uttalelse forutsetter at tiltaket ikke gir varige sår i landskapet. Denne forutsetningen mener NVE ikke lar seg gjennomføre for Oddmundsdalen kraftverk. Etter NVEs vurdering vil ikke de positive sidene ved en utbygging i form av omtrent 13,3 GWh/år i fornybar energi overstige ulempene tilknyttet Oddmundsdalen kraftverk.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Oddmundsdalen kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Småkraftpakke Vaksdal

NVE har foretatt en samlet behandling av seks søknader om tillatelse til bygging av små kraftverk i Vaksdal kommune. De respektive *bakgrunn for vedtak*-notatene for de seks søknadene er angitt i tabellen under.

KOMMUNE	KRAFTVERK	PRODUKSJON (OMSØKT)	PRODUKSJON (GITT)	KSK NOTAT NR.
Vaksdal	Markåni	9,6	9,6	66/2016
	Sædalen	10,3	10	67/2016
	Boge 3	4,9	0	68/2016
	Skarvagrovi	4,9	0	69/2016
	Oddmundsdalen	13,3	0	70/2016
	Moko	7,2	7,2	74/2016
		Sum 50,2	Sum 26,8	

Én søknad er tatt ut av småkraftpakken og vil bli avgjort på et senere tidspunkt. Dette gjelder søknaden om Møyåni kraftverk i Voss. Søknaden om Møyåni kraftverk vil bli sendt som innstilling til Olje- og energidepartementet sammen med innstillingen for søknaden fra Voss Energi AS til overføring av Svartavatn og Krokatjønane til Torfinnsvatn.

Under behandlingen av søknadene har NVE vurdert hver enkelt sak for seg og vurdert sumvirkningene av eksisterende og nye utbygginger der hvor NVE har funnet dette relevant.

En samlet behandling av sakene er valgt for å gjøre det enklere for NVE å vurdere samlet belastning av de konsesjonssøkte tiltakene og gi en mer helhetlig oversikt over fordeler og ulemper for allmenne og private interesser. Samlet høringsutsendelse av sakene gjør det også lettere for høringsparter å vurdere sakene opp mot hverandre og gi mer grundige innspill på samlet belastning.

I høringsperioden for sakene ble det fremmet innsigelser fra Fylkesmannen i Hordaland til søknadene om Oddmundsdalen og Skarvagrovi kraftverk på bakgrunn av samlet belastning i fjellområdene mellom Bergsdalen og Kvamskogen, og til søknaden om Moko kraftverk på bakgrunn av virkninger for anadrom fisk. NVE avholdt innsigelsesmøte med Fylkesmannen i Hordaland den 27.5.2016.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene ved tre av de seks omsøkte små kraftverkene er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. Dette gjelder Moko, Sædalen og Markåni kraftverk. NVE mener ulempene ved bygging av Boge 3, Oddmundsdalen og Skarvagrovi kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt for disse tre kraftverkene.

Samlet vil NVEs positive vedtak i disse tre sakene gi inntil 26,8 GWh i ny fornybar energiproduksjon i et middels år. Vi mener dette vil gi et bidrag til å oppfylle kravet i den felles sertifikatordningen inngått med Sverige. Disse prosjektene vil etter vårt syn ikke ha vesentlige negative virkninger for allmenne og private interesser.

Innhold

Sammendrag	1
Småkraftpakke Vaksdal.....	2
Søknad	4
Høring og distriktsbehandling	6
NVEs vurdering.....	20
NVEs konklusjon	25
Vedlegg	27

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra NGK Utbygging AS, datert 25.11.2014:

«SØKNAD OM KONSESJON FOR BYGGING AV ODDMUNDSDALEN KRAFTVERK

Norsk Grønnkraft AS ønsker å utnytte vannfallet i elva Oddmundsdalelva og sideelv Skarvaelva i Vaksdal kommune i Hordaland fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- *Å bygge Oddmundsdalen kraftstasjon med tilhørende anlegg som beskrevet I søknad.*

II Etter energiloven om tillatelse til:

- *bygging og drift av Oddmundsdalen kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.*
- *Anleggskonsesjon for bygging og drift av nettilknytningen»*

Oddmundsdalen kraftverk, hoveddata

TILSIG		Oddmundsdalselva	Overføring Skarvaelva
Nedbørfelt	km ²	5,65	2,2
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	33,9	
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	137	
Middelvannføring	l/s	1080	
Alminnelig lavvannføring	l/s	40	12
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	101	31
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	23	7
KRAFTVERK			
Inntak	moh.	755	755
Avløp	moh.	505	
Lengde på berørt elvestrekning	m	2500	1800
Brutto fallhøyde	m	250	
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,55	
Slukeevne, maks	l/s	2100	
Minste driftsvannføring	l/s	100	
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	101	31
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	23	7
Tilløpsrør, diameter	mm	1000	
Tunnel, diameter	mm		700
Tunnel, lengde	m		635
Tilløpsrør, lengde	m	2250	
Installert effekt, maks	MW	4,3	
Brukstid	timer	3081	
PRODUKSJON			
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	4,85	1,26
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	8,4	2,19
Produksjon, årlig middel	GWh	13,25	3,45

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	53,2	10,4
Utbyggingspris	kr/kWh	4,01	3,01

Oddmundsdalen kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse	MVA	5,1
Spenning	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	5,2
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	100
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Om søker

NGK Utbygging AS ble etablert gjennom en fisjon av Norsk Grønnkraft AS i 2014 og eies av Akershus Energi, EB, E-CO og Østfold Energi, alle kommunalt og fylkeskommunalt eide energiselskaper. NGK Utbygging har inngått en avtale med grunneierne som har fallrettighetene i Oddmundsdalen og Skarvadalen. Det er sju grunneiere til prosjektet.

Beskrivelse av området

Oddmundsdalen og Skarvadalen ligger i Bergsdalen øst for Dale i Vaksdal kommune. Oddmundsdalselva renner nordøstover fra Oddmundsdalsvatnet til Bergsvatnet. Skarvaelva renner fra Skarvavatnet til Bergsvatnet. Dalene har bjørkeskog i nedre deler og høyfjell i de øvre delene. Ved utløpet av Skarvaelvi i Bergsvatn ligger Skarvastølen og en hyttegrenn på Langeset.

Teknisk plan*Overføringer*

Skarvaelva skal overføres til Oddmundsdalen med en 635 meter lang boret tunnel med diameter 700 mm.

Inntak

Inntaksdammene i Skarvadalen og Oddmundsdalen vil begge ligge på omtrent kote 755 og være omtrent 20 meter lange og 2 meter høye.

Vannvei

Vannveien fra inntaket i Oddmundsdalen og til kraftstasjonen vil bestå av nedgravd rørgate med diameter på 1000 mm. Rørgaten vil være 2250 meter lang. Vannveien fra inntaket i Skarvadalen vil

bestå av 635 meter boret tunnel med diameter på 700 mm frem til rørgaten i Oddmundsdalen. De to vannveiene vil møtes i et Y-kryss omtrent ved kote 700.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen vil bli liggende omtrent på kote 505 hvor Oddmundsdalselva renner ut i Bergsvatn.

Nettilknytning

Kraftverket knyttes til eksisterende nett med en 100 meter lang jordkabel. Det er søkt om anleggskonsesjon for nettilknytningen.

Veier

Det skal anlegges en 2 kilometer lang vei til inntaket. Veien vil ha klasse 7.

Massetak og deponi

Tunnelmassene skal deponeres midlertidig ved riggområdet og deretter kjøres ut på anleggsveien som topplag.

Arealbruk

Søknaden anslår et arealbehov på 77 dekar i anleggsfasen og 9 dekar permanent.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Området er klassifisert som LNF i kommunens arealplan.

Samlet plan

Prosjektet er ikke en del av Samla Plan

Verneplan for vassdrag

Elvene er ikke med i verneplan for vassdrag

Nasjonale laksevassdrag

Elvene er ikke nasjonale laksevassdrag

Fylkesdelplan for små vasskraftverk i Hordaland

Området er i planen klassifisert som friluftsområde av stor verdi. Øvre deler av Skarvadalen og Oddmundsdalen er i planen klassifisert som sårbart høyfjell med stor verdi.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. Søknaden ble sent ut på høring sammen med søknadene om Skarvagrovi, Moko, Markåni, Sedalen og Boge 3 kraftverk i Vaksdal og søknaden om Møyåni kraftverk i Voss. NVE var på befaring i området den 26.8.2015 sammen med representanter for

søkeren, kommunen, Fylkesmannen, Naturvernforbundet, FNF Hordaland, Bergen og Hordaland turlag og private hytteiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Vaksdal kommune oversendte vedtaket fra kommunestyret den 12.5.2015:

Følgende vedtak ble gjort spesifikt for Oddmundsdalen:

«Vaksdal kommune rår til at det vert gjeve konsesjon for Oddmundsdalen kraftverk under føresetnad av at det blir sett krav til avbøtande tiltak. Tiltaket ligg ved inngangen til eit viktig friluftsområde i Bergsdalsfjella. Ein permanent veg inn i Oddmundsdalen vil gje eit stort naturinngrep inn i ein heilt urørt dal, og utbyggar bør difor få krav om å reetablere terrenget etter anleggsarbeida er avslutta. Ei utbygging av Oddmundsdalen kraftverk vil medføre eit tap av inngrepsfrie område (INON) på 2,84 km². Utbygginga kan vere viktig som tilleggssinntekt for landbruksverksemd og som grunnlag for framtidig busetting.»

Følgende vedtak ble gjort for småkraftpakken generelt:

«Eitt av dei seks omsøkte kraftverka i Vaksdal peikar seg svært negativt ut i friluftssamanheng og tap av INON-område. Det gjeld Skarvagrovi kraftverk i Bergsdalen, som er innfallsporten til eit viktig regionalt friluftsområde med hytter og t-merka løyper.

Vaksdal kommune er også negativ til Boge 3 kraftverk ovanfor Boge og Vaksdal ved Sørfjorden. Vassdraget vert nytta av Vaksdal kommune som drikkevasskjelde for tettstaden Vaksdal og Boge med ca 1200 innbyggjarar. Det har også ein stor lokal friluftsverdi og ein fjernar vatn frå det frå før kraftig regulerte Vaksdalvassdraget.

Vaksdal kommune kan gå inn for Markåni kraftverk ved Bolstadfjorden og Sædalen kraftverk ved Vaksdal dersom gode avbøtande tiltak vert pålagt.

Når det gjeld Moko kraftverk på Dale går Vaksdal kommune mot det omsøkte alternativet på grunn av at det får svært negativ effekt på eit viktig oppvekstområde for sjøaure. Dette kan løysast ved eit tidlegare vurdert alternativ med gode avbøtande tiltak.

Oddmundsdalen er ein negativ til på grunn av bygging av permanent veg inn i eit urørt område. Dette kan løysast ved å reetablere terrenget etter at anleggsarbeida er avslutta.»

Fylkesmannen i Hordaland uttalte seg den 27.3.2016:

Fylkesmannen oppsummerte uttalelsene til småkraftpakken med følgende:

«Vurdering av samla belastning tilseier at det ikkje må opnast for ny kraftutbygging i fjellområda mellom Bergsdalen og Kvamskogen. Fylkesmannen vektlegg regionale friluftsverdiar og naturkvalitetar høgt i arealforvaltinga i desse fjellområda.

Fylkesmannen fremjar motsegn mot bygging av Møyåni, Skarvåni og Oddmundsdalen kraftverk.

Moko kraftverk vil påverke bestanden av sjøaure i Dalevassdraget negativt. Fylkesmannen har motsegn til prosjektet slik det ligg føre.

Også Sædalen og Markåni kraftverk vil få negative verknader på landskap og natur. Eventuell utbygging må skje etter alternativ som gir minst moglege skjemmande inngrep.»

Følgende ble vurdert spesifikt for Oddmundsdalen:

«Bygging av Oddmundsdalen kraftverk og fleire andre omsøkte utbyggingsprosjekt vil føre til bortfall av inngrepsfri naturområde og fragmentere verdifulle fjellområde. Utbygginga er innfallsport til viktige turveggar og stiar inn til fleire turlagshytter.

Utbyggjar sine vurderingar av friluftsverdiane ved utbygginga er etter år vurdering ikkje i samsvar med nasjonal politikk. Søkjar undervurderer den reelle konflikten med landskaps- og naturverdiar. Eventuell bygging av landbruksveggar i området må handsamast etter aktuelt regelverk.

Fylkesmannen viser til omtale av samla belastning på fjellområdet under omtale av Møyåni og Skarvagrovi kraftverk.

Konklusjon

Fylkesmannen fremjar motsegn til bygging av Oddmundsdalen kraftverk.»

Hordaland fylkeskommune vedtok følgende uttalelse den 26.3.2015:

«Av omsyn til sårbart landskap, friluftsliv og samla belastning for området rår Hordaland fylkeskommune frå utbygging av Oddmundsdalen kraftverk.»

I saksfremstillingen er saken oppsummert på følgende vis:

«Potensielle konflikthar i samband med utbygging av Oddmundsdalen kraftverk er først og fremst knytte til landskap og friluftsliv. Utbygginga grip inn i sårbart høgffell av «stor verdi» og regionalt friluftsområde av «stor verdi». I slike område seier Fylkesdelplan for små vasskraftverk at ein skal vera «restriktiv» og «visa varsemd».

Tiltaket ligg i Bergsdalsfjella, som i denne delen har eit urørt preg. For friluftssinteresserte er dette fjellområdet eit viktig alternativ og supplement til dei meir masseturismeprega destinasjonane på stader som Kvamskogen og Voss. Fjella har relativt kort avstand frå Bergen. Både turisthytte- og sti- og løypenettet er godt utbygd med overkommelege avstandar både for dagsturar og lengre turar. Området har dessutan gode fiske- og jaktmoglegheiter.

Tiltaket er planlagd med nedgrave røyrgate og veg til inntaksdammen. Det er i strid med småkraftplanen sine retningslinjer for utbygging i sårbart høgffell, og vil, sjølv om det ikkje går merka tursti langs Oddmundsdalselva, saman med sterkt redusert vassføring ha negative konsekvensar for heilskapsopplevinga i dette kjerneområdet for regionalt friluftsliv.

Tiltaket er etter fylkesrådmannen si vurdering i strid med retningslinene i Fylkesdelplan for små vasskraftverk og Klimaplan for Hordaland, og fylkesrådmannen rår difor til å avslå søknaden.»

Bergen og Hordaland turlag uttalte seg til saken den 24.3.2015:*«Friluftssinteresser*

Området kring Oddmundsdalsvatnet og Skarvavatnet er utan tekniske inngrep. Desse to vatna ligg i eit område som er klassifisert som A "Svært viktig" for utøving av friluftsliv (jf. kart 1).

Det går ikkje T-merka stier direkte i influensområdet, men det er råd å ferdast langs båe desse vatna. Med utgangspunkt i Høgabu er det råd å følgja dalføret ned mot Øyadalen, svinga av før Synningshaugen gjennom Skarvaskaret og ned til Skarvavatnet. Ein kan anten gå ned gjennom Skarvadalen eller følgja Oddmundsdalen ned til Bergevatnet. Det er også råd å gå vidare til Storlitjørn og følgja vidare langs militærvegen anten ned til Småbrekkevatnet eller ta turen vidare mot Gullhorgabu. Det er råd å følgja umerka stier i eit vakkert fjellandskap. Vinterstid er det råd å ta utgangspunkt i Oddmundsdalen eller Skarvadalen for toppturar til Liabukken og Bergsbukken.

Det er releant å leggja til grunn retningslinje R7 i fylkesdelplan for små vasskraftverk i Hordaland 2009 – 2021: "Ein bør vise varsemd ved utforming av ny vasskraftutbygging, slik at tiltaka ikkje reduserar opplevingskvalitetane i friluftsområde med stor verdi. Gjennom konkret utforming skal ein søkje å gjere tiltaket til ein positiv ressurs for friluftslivet". (...)

Landskap

Både Skarvavatnet og Oddmundsdalsvatnet ligg innanfor eit sårbart høgfjellsområde med "Stor verdi". (...)

Vi ber NVE leggja til grunn retningslinje R4 i fylkesdelplan for små vasskraftverk i Hordaland 2009 – 2021: "1. I sårbart høgfjell av stor verdi skal ein vere restriktiv med vasskraftanlegg som fører til varige sår i naturen. Avbøtande tiltak: Tunneldrift og veglaus utbygging kan redusere konfliktgraden. 2. I andre område med sårbart høgfjell bør ein vise varsemd med løyve til ny kraftutbygging, spesielt i eksponerte område mot viktige reiselivsområde og verdifulle friluftsområde". (...)

Konklusjon

Med omsyn til å ivareta inngrepsfri natur, sårbart høgfjell, naturmangfald, landskaps- og friluftslivsverdiar rår vi frå at det vert gjeve løyve til Oddmundsdalen kraftverk.»

FNF Hordaland uttalte seg til saken den 30.3.2015:

«Oddmundsdalen kraftverk er planlagt ved Bergevatnet, med to inntak nedstraums Oddmundsdalsvatnet og Skarvavatnet. Oddmundsdalsvatnet og Skarvavatnet ligg begge i eit sårbart høgfjellsområde med "stor verdi" i fylkesdelplanen for små vasskraftverk, og er ein del av eit større INON område med sone 1 og 2. Det omsøkte prosjektet grip langt inn i fjellet, og vil mellom anna medføre ein reduksjon av INON sone 1 på heile 2,85 km², og 0,53 km² reduksjon sone 2. Utbyggarane ønskjer m.a. å etablere ein permanent veg heilt inn til Oddmundsdalsvatnet.

Det er ikkje t-merka løype i sjølve influensområdet til Oddmundsdalen kraftverk, men prosjektet er ein del av det regionalt viktige friluftsområdet Bergsdalen og er lokalisert ikkje så langt unna Skarvagrovi kraftverk omtala i førre avsnitt. Det går også ein umerka sti forbi

Skarvavatnet som ein kan følgje inn til Høgabu turisthytte, og det er ikkje usannsynleg at ein vil ynskje å merke denne i framtida med bakgrunn i Turlaget si satsing i området.

Både elva frå Skarvavatnet og elva frå Oddmundsdalsvatnet renn fleire stader gjennom myr, utan at vi kan sjå nokon vurdering frå fagkonsulenten (Ecofact v/Bjarne Oddane) korleis utbygginga vil påverke desse myrene. Myrområde utgjer viktige karbonlager, og har stor betyding for utslepp og opptak av klimagassar som karbondioksid, metan og lystgass. Drenering av myr fører til direkte utslepp av CO₂. Det er ganske ironisk at denne effekten ikkje er vurdert i en søknad om å bygge ut "klimavennleg" kraftproduksjon! Vi forventar at ei vurdering av den omsøkte utbygginga sin påverknad på myrene og forventa klimagassutslepp som følgjer av dette blir tatt med i vurderinga av konsesjonsspørsmålet.

Det er to kjende hekkehyller for art unntatt offentligheten ca 1 km frå influensområdet, men utbyggar/fagkonsulent vurderer lokaliseringa av desse slik at utbygginga ikkje vil få konsekvensar for arten. Vi er gjort kjend med at arten likevel bruker Oddmundsdalen både til reir (periodevis), opphald og jakt. Arten er ein sårbar art som er svært var på forstyrning, og det skal ikkje mykje til før den avbryt hekkinga og forlét egg og ungar. Vi meiner utbygginga sin moglege påverknad på arten er undervurdert i søknaden/fagrapporten.

FNF Hordaland rår frå utbygging av Oddmundsdalen kraftverk av omsyn til friluftsliv, landskap, INON, biologisk mangfald og eksisterande belastning i Bergsdalsområdet.»

FNF Hordaland ber også NVE om å vurdere sumvirkningar for pakken av småkraftsaker og for andre større saker NVE har til behandling samtidig.

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard uttalte seg til planene den 19.3.2015. Direktoratet mener tiltaket ikke vil komme i konflikt med mineralressurser av regional eller nasjonal verdi.

Statens vegvesen region vest uttalte seg til saken den 5.1.2016:

«Statens vegvesen har ikkje merknader til bygging av kraftverket.

Tilkomst til kraftverket vil vera frå eksisterande private vegar. Det må søkjast om utvida bruk av avkøyrsløp til fylkesvegen (fv. 314).

Vert det gjeve løyve til bygging av kraftverk vil Statens vegvesen vera ein part i diskusjonar med omsyn til det som er nemnd ovanfor.»

BKK nett AS uttalte seg om saken den 23.1.2015:

«BKK Nett er utgreiingsansvarleg for det regionale kraftsystemet i «BKK-området og Indre Hardanger» og er i tillegg netteigar av regional- og sentralnettet i denne regionen. BKK Nett er òg eigar av store delar av distribusjonsnettet i denne regionen. BKK Nett eig ikkje distribusjonsnett i Voss kommune, men kommunen er omfatta av utgreiingsområdet vårt.

Oddmundsdalen kraftverk og Skarvagrovi kraftverk ligg i vårt distribusjonsnett og vil mate sin produksjon inn mot transformering i Kaldestad. Sædalen kraftverk ligg i vårt distribusjonsnett og vil mate sin produksjon inn mot transformering i Samnanger. Moko kraftverk og Markåni kraftverk ligg i vårt distribusjonsnett og vil mate sin produksjon inn mot transformering i Dale. Møyåni kraftverk ligg i Voss Energi sitt distribusjonsnett, men under vårt utgreiingsområde.

For å kunne gje nettilknytning til dei planlagde kraftverka i vårt området er det nødvendig å bygge ut nettet. Nettet i regional- og sentralnettet er presentert i Kraftsystemutgreiinga (hovudsakeleg i tabell 5.1 og 6.5), som ligg på www.bkk.no/kraftsystem.

BKK Nett er òg i gang med ein analyse for å kartlegge nødvendige tiltak i distribusjonsnettet for å etablere nettkapasitet til alle kjente kraftverk i vårt område. Analysen er forventa ferdigstilt i løpet av februar. Me har fortløpande kontakt med kraftverksutbyggjarar om resultat i denne analysen. Oddmundsdalen, Skarvagrovi, Sædalen, Moko og Markåni kraftverk inngår i denne analysen.»

Naturvernforbundet i Hordaland konkluderer i sin uttalelse den 19.3.2015 med følgende:

«I Plan- og bygningsloven §1-1 fjerde ledd står det: "Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.".

Naturvernforbundet Hordaland mener at konsekvensutredningen som er gjennomført i Oddmundsdalelva og Skarvaelva for Norsk Grønnkraft, er svært mangelfull og oppfyller ikke alle kravene som kreves i en konsekvensutredning, der utredningene blant annet skal synliggjøre konsekvensene av utbyggingsplanene. I konsekvensutredningen blir det blant annet ikke gitt noen som helst beskrivelse av bunndyrsamfunnet, dyreplankton og eventuelle amfibier i den berørte elven, og dermed blir ikke forekomsten av eventuelle rødlistede arter eller arter som omfattes av DN's handlingsplan spesielt omhandlet. Med denne mangelen blir dermed tiltakets konsekvens for bunndyr, dyreplankton og amfibier ikke utredet, og er motstridende til føre-var-prinsippet i Naturmangfoldloven § 9 som sier; "Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak."

Vi mener dermed at Norsk Grønnkraft ikke tar hensyn til føre-var-prinsippet i Naturmangfoldloven. Konsekvensutredningen mangler flere aspekter, og har ikke vurdert de ulike konsekvensene på de forskjellige områdene på en tilstrekkelig måte. Konsekvensutredningen baserer seg ikke nok på kunnskapsgrunnlaget, som i NML § 9 sier: "Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet." Konsekvensutredningen tar heller ikke hensyn til viktigheten av prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning fra §10. Dette er svært viktig både per dags dato, men også for framtidige generasjoner og tenkning innenfor miljøhensyn og naturmangfold.»

Lars Olav Eilifsen uttalte seg til kraftverket den 23.3.2015:

«Det må framleis finnast urørde vatn og elvar i Vaksdal. Det gjer godt for sjela å vere i natur der mennesket ikkje har laga vegar og lagt i røyr. Vaksdalsfjella er nok herja med. Som urørd er desse vatna mykje meir verd enn nokre kilowatt. Me kan rasere all vår natur, det vil ikkje mone. Dette området er ei perle som må vardast om.

Det må ikkje gjevast konsesjon.»

Martha Agathe Hatlestad uttalte seg til konsesjonssøknaden den 27.1.2015:

«Konsesjonssøknaden nemner ikkje at det ligg ei hytte i umiddelbar nærleik til kraftverket. Her er heller ingen vurdering av kva ulemper kraftverket kan føra til.

Eg vil derfor nemna nokre punkt som eg meiner må takast opp til vurdering:

Vassforsyning:

Me har innlagt vatn frå ei kum som står i elvebreidda. Her renn vatn igjennom og forsyner oss heile året. Med redusert vassføring, fryktar me å mista vatnet, eller få dårlegare forsyning. Kva plikter har utbyggjar for å sikra oss?

Plassering av kraftstasjon og tilknytningspunkt.

Kraftstasjonen er tenkt plassert ca 50 m frå hytta. Nærleiken til hytta vil føra til ei forringing av verdien. Reknar med at reglar for støydemping vil bli fulgte, så me slepp evt. støyplager.

Tilknytningspunktet vert til eksisterande krafledning, kV 22. Det er vanskeleg å lesa ut frå teikninga, vedlegg 3, kor dette er nøyaktig, men lina går forbi hytta, og me får også straumforsyning frå denne lina. BKK sette for nokre år sidan opp transformator i ei mast, og me har eigen nettstasjon. Nettstasjonen er det me som har kosta. Vert påkoblingspunktet for kraftverket det same som me har? I så fall, vil dette gå ut over vår straumforsyning?

Ber om at plassering av kraftstasjon og tilknytningspunkt vert vurdert på nytt. Å plassera kraftstasjonen lenger nede på traktorvegen, på pynten i nærleiken av grinda vil føra til at ein kan knyta seg til mast på venstre side av elva. Då slepp de grava på "vår" side av elva og unngår skade på vasskabel og kum. De unngår også graving rundt vår eigedom når kabel skal gravast ned.

Ber om at NVE vurderer desse punkta og syter for, eventuelt med pålegg til Norsk Grønnkraft, at me ikkje vert skadelidande dersom konsesjon vert gjeven.

I lista over grunneigarar er ikkje mitt namn teke med. Eg reknar med at det er fordi desse grunneigarane er utbyggjarane. Eg synes likevel det er rart at eg, som grunneigar, ikkje er informert om planane før eg ser kunngjering om konsesjonssøknad i lokalavisa, VP.

Som næraste nabo til kraftverket/kraftstasjonen, blir det eg og min familie som får dei største ulempene ved ei utbygging, både i anleggsperioden og i verste fall når kraftverket er i gong.

Med denne høyringsuttalen vonar eg me unngår det siste, det vil sei at det vert gjort tiltak som hindrar at me vert skadelidande ved eventuell utbygging, så me framleis kan gle oss over å vera i hytta. Ho har trass alt vore i bruk sidan byrjinga av 1940-talet.»

Søkers svar på høyringsuttalelsene:

Vaksdal kommune

Vaksdal kommune har fattet et vedtak om det anbefales å gi konsesjon til utbygging av Oddmundsdalen kraftverk, under forutsetning av at det blir stilt krav til avbøtende tiltak. Vaksdal kommune mener utbygger bør få krav om å reetablere terrenget etter anleggsarbeidene er avsluttet.

NGK Utbygging takker for positivt vedtak fra kommunen. NGK utbygging stiller seg også positiv til avbøtende tiltak som å reetablere terrenget etter endt anleggsperiode. Detaljene rundt dette avklares nærmere i detaljplanen, da kommunen også er høringspart i denne.

Fylkesmannen i Hordaland

Fylkesmannen i Hordaland anfører at bygging av Oddmundsdalen kraftverk medfører bortfall av inngrepsfritt naturområde samt at det vil fragmentere verdifulle fjellområder. NGK Utbygging bestrider ikke det faktum at utbygging vil berøre inngrepsfri naturzone, men er av den klare oppfatning at, siden området regnes for kun å ha middels verdi, vurderes konsekvensen til å være liten negativ. Dette støttes også opp om av Ecofact rapport 2008-37. Olje- og energidepartementet har i juni 2015 besluttet å ikke vektlegge INON begrepet som et kriterium i behandling av småkraftsøknader, og dermed er dette temaet irrelevant etter NGKs syn.

Videre anføres det at utbyggingen er en innfallsport til viktige turveier og stier inn til flere turlagshytter. Det legges til grunn at denne anførselen er noe dårlig formulert, da tolkningen av formuleringen slik den står, innebærer at utbyggingen medfører økt mulighet for tilgang til fjellheimen. Dette er noe som NGK Utbygging utelukkende oppfatter som positivt.

Følgelig legges det til grunn at Fylkesmannens anførsel dithen at Oddmundsdalen er en viktig inngangsport til viktige turveier og stier inn til flere turlagshytter. Dette er et utsagn som bare i svært begrenset grad medfører riktighet. Ser en på DNT sine turkart finnes det ikke i dag noen merkede stier opp Oddmundsdalen. Nærmeste tursti går, sør for Oddmundsdalen, fra Småbrekkene opp Modalane før stien ender ved hytten Gullhorgabu. En utbygging av et Oddmundsdalen kraftverk vil på ingen måte kunne sees eller merkes fra stien, særlig når kraftverket er ferdig utbygget da det er viktig for NGK Utbygging at kraftverksbygninger ikke er skjemmende eller stikker seg ut i naturen.

Til slutt anfører Fylkesmannen at NGK Utbyggings vurdering av friluftsverdier ikke er i samsvar med nasjonal politikk. Den statlige friluftspolitikken har som følgende nasjonale mål at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv, områder av verdi skal sikres og forvaltes slik at naturgrunnlaget blir tatt vare på, og at allemannsretten skal holdes i hevd. Dette følger av prop. 1 S (2013-2014) samt Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv fra 2013.

En utbygging av Oddmundsdalen kraftverk vil på ingen som helst måte hindre at «alle» kan drive friluftsliv. Det har blitt slått fast i Ecofact rapport 2008-37 at den søkte løsningen berører et område av middels verdi. Videre vil rørgatetraseen ligge i et område som er vanskelig tilgjengelig for den gjengse turgåer på grunn av dets bratte beliggenhet. Videre vil inntaksdammer knapt nok, om i det hele tatt, være synlig langs turstiene i området. I så tilfelle må en gå 2 km fra Gullhorgabu i retning Høgabu hvor begynnelsen på vassdraget i Oddmundsdalen er synlig fra en avstand på 3,5 km.

Allemannsretten er en rett som en nødig må tukle med. Allemannsretten står sterk både når det kommer til muligheten til å dra nytte av natur og friluftsliv som Norge har å by på. Det er få prinsipper som står sterkere i den norske rettsoppfatningen enn hva allemannsretten gjør og av den grunn er det også på sin plass at allemannsretten holdes i hevd. Det kan vanskelig argumenteres for at en utbygging av Oddmundsdalen kraftverk innskrenker denne rette på noen som helst måte. Fri ferd i utmark vil være like gjennomførbart før, som etter utbygging.

Av den grunn er NGK Utbygging av den oppfatning at våre friluftsverdier i det hele og vesentlige er i samsvar med friluftsverdiene som har blitt lagt til grunn i nasjonal politikk.

Hordaland fylkeskommune

Fylkesrådmannen fraråder at det gis konsesjon for søknad om utbygging av Oddmundsdalen kraftverk. For det første anfører Fylkesrådmannen at prosjektet er i strid med Klimaplan for Hordaland sin strategi for å produsere fornybar energi, og for det andre er prosjektet i strid med Fylkesdelplan for små vannkraftverk i Hordaland sine overordnede rammer for miljø og utbyggingsrammer.

Det blir i den sammenheng lagt til grunn at kraftverksutbyggingen skal foregå i et særlig sårbart høyfjellsområde av stor verdi. For å redusere konfliktnivået for landskap og friluftsliv, har Fylkesrådmannen som avbøtende tiltak, foreslått tunneldrift og veiløs utbygging.

Til slutt anfører Fylkesrådmannen at en skal være restriktiv med vannkraftanlegg i å sårbart høyfjell og konfliktnivået med uberørt fjell, og av den grunn fraråder Fylkesrådmannen at det gis konsesjon. Fylkesrådmannen har likevel kommet med forslag til avbøtende tiltak i form av tunneldrift og veiløs utbygging for å redusere konfliktgraden.

Det fremgår av Klimaplan for Hordaland at konsekvensene ved utbygging av vannkraft er knyttet til tap av biologisk mangfold som er avhengig av vannføring, friluftsf- og landskapsverdier ved tap av fosser og synlige vannstrenger og tap av kulturminner. I Ecofact rapport 2008-37 ble det ikke rapportert om noen truede eller spesielt verdifulle naturtyper innenfor influensområdet. Det ble heller ikke påvist noen nasjonale rødlistearter innenfor influensområdet som vil bli direkte berørt av de planlagte inngrep. I tillegg er elvene heller ikke egnet som gyte- eller leveområde for fisk.

For å bøte på eventuelle tap i det biologiske mangfold, ble det foreslått å innføre minstevannføring. Ved utbygging av Oddmundsdalen kraftverk, er det allerede bestemt at det skal være en minstevannføring for å sikre tilstrekkelig tilsig, men også for å begrense inngrepets omfang. Videre legges det vekt på i «Klimaplan for Hordaland», at en satsning på småkraftverk er viktig inntektskilde for landbruket. Dette gjelder særlig i distriktene hvor småkraft virker som et insentiv for å opprettholde bosetning, samt at det medvirker til lokal verdiskapning. I klimaplanenes strategi B heter det at Hordaland skal være en forgangsregion i produksjon og lagring av fornybar energi. Med en slik holdning som Fylkesrådmannen fremmer, fremstår det som om Fylkesrådmannen går imot Hordaland fylkes uttalte strategi. En slik uttalelse fremstår mer som et rent politisk utspill, fremfor en vurdering av behovet for økt lokal verdiskapning og økt produksjon av fornybar energi. Til slutt er det verdt å merke seg at Hordaland fylke har som overordnet mål «å produsere og distribuere energi for øke andelen og mangfoldet av fornybar energi». Eneste måten å sikre dette på er å gi sin støtte til konsesjonssøknader.

Av den grunn er NGK Utbygging av den klare oppfatning at en utbygging er i god harmoni med Klimaplan for Hordaland. Videre er det viktig å ha i tankene at utvinning av fornybar energi blir stadig viktigere i hverdag preget av aktivitet avhengig av fossile brennstoffer. Småkraftverk er i den sammenheng er kritisk brikke i arbeidet mot en mer miljøvennlig hverdag.

Det fremgår av Fylkesdelplan for små vannkraftverk i Hordaland at «for framtida har auka bruk av fornybare energikjelder ein sentral plass i energipolitikken, ikkje minst i lys av dei

store klimautfordringane. Bygging av små vasskraftverk kan i tillegg medverke til lokal busetting og verdiskaping». Videre har Hordaland som mål for utbygging, for det første at «Hordaland vil stimulere til og ynskjer auka bruk av fornybare energikjelder», for det andre at «tilgangen på energiressurser skal gje verdiskaping og danne grunnlag for næring», for det tredje at utbygging av ny energiproduksjon skal gje verdiskaping og danne grunnlag for næring, og for det fjerde at «ny fornybare energiproduksjon i små-, mini- og mikrokraftverk må ta omsyn til naturmangfald. Friluftsområde og store landskapsverdiar.»

Det blir i Fylkesdelplan for små vannkraftverk påpekt at en sterk reduksjon av vannføring i forbindelse med kraftutbygging kan gjøre området mindre attraktivt for utøving av friluftsliv, særlig der hvor friluftslivet er knyttet til rafting, padling, bading og fiske. Det er ikke kjent for NGK utbygging at det bedrives rafting i Bergsdalen. Padling, bading og fiske bedrives stort sett i de fleste fjellvann av noen størrelse. Elvene som påvirkes av denne utbyggingen er ikke egnet for elvepadling etter NGKs erfaring, da vannføringen er for lav og elvene for bratte. Videre vil inntaksdammen være av så små proporsjoner at den vanskelig kan observeres fra turstien. NGK Utbygging etterstreber at vår kraftverk i så stor grad som mulig skal tilpasses omgivelsene rundt slik at kraftverket i så liten grad som mulig vil oppleves som et inngrep i naturen.

Det er klart at utbygging av Oddmundsdalen vil sikre en økt bruk av fornybare energikilder. Videre vil utbygging av Oddmundsdalen sikre verdiskaping og arbeidsplasser, i særlig stor grad under utbygging ved bruk av lokale entreprenører så langt det lar seg gjøre. Videre følger det av Ecofact rapport 2008-37 at virkningsomfanget vurderes kun til middels negativ da området kun har middels verdi. Det er videre klart at fordelene knyttet opp til utbygging langt på vei, opphever ulempene en utbygging eventuelt måtte ha. En viktig årsak til dette er muligheten for avbøtende tiltak som å sikre minstevannføring, fjerne anleggsvei når utbygging er ferdig, samt å at det under anleggsarbeid rettes et sterkt fokus mot å unngå inngrep som går utover de arealer der hvor inngrep er uunngåelig.

Direktorat for mineralforvaltning

DMF vurderer at kraftverkets beliggenhet og begrensede omfang ikke vil komme i konflikt med registrerte mineralressurser. NGK Utbygging har ingen kommentarer til uttalelsen.

BKK Nett

BKK Nett påpeker at for å kunne gi nettilknytning til Oddmundsdalen kraftverk i deres område er det nødvendig å bygge ut nettet. NGK Utbygging stiller seg positiv til å bidra til at dette kan gjennomføres på en hensiktsmessig og forsvarlig måte. Videre har BKK Nett satt i gang en analyse for å kartlegge de nødvendige tiltak i distribusjonsnettet for å etablere nettkapasiteten til alle kjente kraftverk i deres område. NGK Utbygging stiller seg positiv til denne kartleggingen og vil så langt det lar seg gjøre bidra til at denne kartleggingen blir så utfyllende og presis som mulig. BKK Nett har videre ingen motforestillinger til utbygging av Oddmundsdalen kraftverk.

Statens vegvesen vest

Statens vegvesen har ikke merknader til bygging av kraftverket.

Bergen og Hordaland turlag

Bergen og Hordaland turlag fraråder at det gis konsesjon til utbygging av Oddmundsdalen kraftverk. De anfører at NVE må legge til grunn retningslinjene R4 i fylkesdelplan for små vannkraftverk i Hordaland. Videre anfører de hensynet til inngrepsfri natur, sårbart høyfjell, naturmangfold, landskaps- og friluftsverdier.

Ecofact rapport 2008-37 viser til at området anses å ha middels verdi. Når da kraftverksutbyggingen innebærer et så lite inngrep som det gjør det til at konsekvensen vurderes til middels negativ. Dette alene kan ikke utgjøre et grunnlag for å avslå konsesjonssøknaden. Videre er det klart at kraftverket vil være lite synlig fra turstier og vil i all hovedsak kun bli lagt nevneverdig merke til, dersom en går helt bort til inntaksdammen. Ut ifra egne observasjoner, vil inntaksdam knapt være synlig, om man legger godviljen til, fra noen av turstiene. I tillegg skal rørtraseen graves ned og beplantes slik vegetasjonen var før utbygging, slik at det foreligger ikke noe grunnlag for at denne skal kunne være til sjenanse for utøvelse av friluftsliv.

Det blir anført fra Bergen og Hordaland turlag at på tross av at det ikke er noen turstier i nærheten av det søkte kraftverket, vil det være mulig å gå rundt vannet og således oppfatte at inntaksdammen er til sjenanse. Med en slik argumentasjon vil det være vanskelig å kunne bygge ut småkraftverk på Vestlandet i fremtiden. Noe som står i direkte motstrid med uttalte målsetninger om å øke antall kraftverk og fornybar energiproduksjon. For å se direkte på inntakene i denne saken så blir disse liggende der elven svinger kraftig, med høye elvebredder. Dette medfører at inntaket ikke vil være synlig fra vannet før man er ved inntaket.

For å styrke sine argumenter og verdisettingen av Bergsdalen legger Bergen og Hordaland turlag INON-begrepet til grunn. Dette er nå et begrep som skal bli avsluttet og er viden kjent i fagmiljøet som en rent teoretisk tilnærming til vurderingen av om noe er å anse som uberørt natur. Departementet har i en instruks gitt klar beskjed om at det her skal legges en mer skjønnsmessig vurdering til grunn. NGK Utbygging er av den klare oppfatningen at inngreps art, omfang og plassering ikke skulle tilsi at Oddmundsdalen kraftverk er å finne innenfor en sone som burde vernes.

Til slutt har Bergen og Hordaland turlag anført at det ikke må gis konsesjon med naturmangfoldloven § 10 som rettslig utgangspunkt. Det fremstår for NGK Utbygging slik at turlaget har misforstått tolkningen av bestemmelsen hvor de legger til grunn at det her må vurderes en pro- et contra-vurdering på det konkrete inngrepet for å avgjøre hvorvidt utbyggingen av kraftverket kan gjennomføres eller ikke.

Nml. § 10 skal tolkes i lys av flere prinsipper, deriblant prinsippet om «økosystemtilnærming», prinsippet om «samlet belastning» og prinsippet om det sentrale «operative» elementet i tiltaket. Det avgjørende i vurderingen er hvilke konsekvenser for økosystemet tiltaket får når dette vurderes sammen med allerede eksisterende tiltak som kan påvirke økosystemet. Dette innebærer at kraftverkets påvirkning ikke skal vurderes individuelt, og en må her trekke inn mulighetene for ytterligere påvirkninger. Dette har særlig betydning dersom miljøbelastningen allerede er ved en kritisk grense slik at kun en liten merbelastning vil ha stor effekt på økosystemet, noe som ikke er tilfelle i foreliggende område.

Spørsmålet som i denne sammenheng så reiser seg, er hva begrepet «samlet belastning» innebærer. Lovgiver påpeker i ot.prp.nr. 52 (2008-2009) på s. 381 at i vurderingen av hva

som kan skje i fremtiden, må være mest mulig konkret og ikke bygge på en hypotese om at belastning avler belastning. Det er etter NKG Utbyggings oppfatning klart at om det gis konsesjon til Oddmundsdalen kraftverk, innebærer ikke det at det også må bygges andre kraftverk i området. Det er også derfor det må søkes om konsesjon fra NVE da de har kunnskapen som skal til for å vurdere hvilke utbyggingsprosjekt som er mest hensiktsmessig og best egnet. Således vil det ikke følge noen ytterligere belastning enn hva som følger av utbyggingen av Oddmundsdalen kraftverk. Det fremstår her som at Bergen og Hordaland turlag er av den oppfatningen at dersom det gis konsesjon til et kraftverk, er NVE bundet til å gi konsesjon til et annet. En slik tolkning av vilkårene for å gi konsesjon er feil.

Det kan argumenteres for at det korrekte rettslige grunnlaget turlaget søker etter skulle vært nml. § 9 som lovfester føre-var-prinsippet, men NGK Utbygging er av den oppfatning av det vil være å strekke dette prinsippet for langt, all den tid miljøbelastningen i Bergsdalen ikke er nevneverdig stor.

FNF Hordaland

FNF Hordaland fraråder å gi konsesjon av hensyn til friluftsliv, landskap, INON, biologisk mangfold og eksisterende belastning i området.

NGK Utbygging er kjent med at Bergsdalen i noe utstrakt grad brukes til friluftslivsaktiviteter. Det er også en rekke merkede turløyper i området. NGK Utbygging er likevel kjent med at Oddmundsdalen i liten grad brukes til friluftaktiviteter blant annet på grunn av dens topografi, men også fordi det i nærheten ikke er noen t-merkede løyper i umiddelbar nærhet. Videre vil ei heller inntaksdam være synlig for det blotte øye fra t-merkede løyper. At det potensielt i en mulig nær fremtid kan åpnes for at det kanskje vil bli merket opp nye stier som går langs Oddmundsdalsvannet er ikke et argument i seg selv fra å ikke gi konsesjon.

Som det blir påpekt i ovennevnte svar, vil ikke utbygging av Oddmundsdalen kraftverk påvirke landskapet i nevneverdig grad. I Ecofact rapport 2008-37 er også området vurdert til å ha liten verdi i motsetning til hva FNF Hordaland, som legger ned påstand om at område har «stor verdi». Det foreligger per nå ikke noe grunnlag for deres påstand, og det er således vanskelig å kunne ta til følge deres påstand. Videre legger FNF Hordaland uforholdsmessig stor vekt på INON-begrepet. Departementet har gitt klart uttrykk for at INON ikke lenger skal være med i vurderingen fordi det er en alt for teoretisk tilnærming til verdisettingen. Følgelig må inngrepet omfang vurderes konkret og individuelt ut ifra hvor sårbart området er. Når det, som i foreliggende tilfelle er snakk om et område av liten verdi, ble det av fagkonsulent vurdert til at inngrepet hadde middels negativ påvirkning. Ser en dette i sammenheng med fordelene av å bygge et nytt kraftverk som produserer fornybar energi, taler sterke grunner for at det skal gis konsesjon.

FNF Hordaland legger så til grunn at det biologiske mangfoldet vil være skadelidende dersom det gis konsesjon. NGK Utbygging deler ikke FNF Hordalands oppfatning. Som det blir påpekt både i høringsuttalelse og i Ecofact-rapporten foreligger det to kjente hekkehyller for hubro omtrent 1 km fra influensområdet. Det er klart at dette langt på vei er tilstrekkelig avstand til at en utbygging ikke vil få konsekvenser for hubroen. FNF Hordaland postulerer at det hubroen bruker Oddmundsdalen både til reir, opphold og jakt uten å underbygge dette. NGK Utbygging har vanskelig for å akseptere en slik påstand når denne ikke kan underbygges i tillegg til at ingen av de andre høringspartene har kommet med innspill på dette punktet. Videre kommer det ettertrykkelig til uttrykk i Ecofact-rapport at det biologiske mangfoldet ikke

i særlig grad vil være skadelidende blant annet fordi vegetasjon langs rørtrasé er av triviell karakter.

FNF påstår at det i Ecofact-rapporten ikke er blitt vurdert påvirkningen av myrområdet. Dette er feil og det vises her til rapportens kapittel 5.1.3. og den underkapittel Vegetasjonstyper. Det siteres her direkte fra rapporten: «myrene er i stor grad bakkemyrer av fattig fastmattemyr (K3), med arter som stjernestarr, flaskestarr, bjønnskjegg, broddtorvmose, kjøttorvmose og fagertorvmose. Enkelte parti er fuktigere og kan føres til fattig mykmattemyr (K4) med høystarrutforming (K4c), med arter som lappvier, flaskestarr, dystarr, rødtorvmose og dvergtorvmose.» Det legges ikke til grunn i verken konsesjonssøknaden eller i utbyggingsplanene at det skal foretas noen drenering av myrområdene slik FNF Hordaland påstår. Det er for NGK Utbygging vanskelig å tolke dette utsagnet som annet enn et desperat forsøk på å hindre utbygging av de mer miljøvennlige vannkraftverkene uten å tenke over konsekvensene av den økte energietterspørselen som er på vei.

Naturvernforbundet Hordaland

I sin konklusjon anfører Naturvernforbundet pbl. § 1-1 fjerde ledd. NGK Utbygging kan i følgende tilfelle ikke se at denne bestemmelsen er blitt brutt på noen som helst måte, all den tid alle interesseparter har fått tid og mulighet til å komme med sine høringsuttalelser. Videre vises det til at utbygging av vannkraftverk langt på vei er å anse som en langsiktig løsning som alternativ energikilde framfor fossile energikilder. Å anføre pbl § 1-1 fjerde ledd anses som overflødig og unødvendig.

NGK Utbygging deler ikke Naturvernforbundets oppfatning av at konsekvensutredningen er mangelfull i tillegg til å ikke oppfylle kravene til en konsekvensutredning. Anførselen om mangelfull konsekvensutredning kan heller ikke Naturvernforbundet underbygge fra annet hold enn egne utsagn. Det anses som rimelig klart at en slik anførsel må være beviselig. Noe slikt bevisgrunnlag er ikke å finne i Naturvernforbundets høringsuttalelse.

Til slutt anfører Naturvernforbundet at NGK Utbygging ikke tar hensyn til føre-var-prinsippet, jf. nml. § 9 på grunn av manglende konsekvensutredning. Dette prøver de å underbygge med å undergrave Ecofact rapport 2008-37. Det er klart at kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for konsekvensutredningen er langt på vei godt nok. Det er videre klart at naturmangfoldet ikke vil være skadelidende i forbindelse med utbyggingen av Oddmundsdalen kraftverk. Når det kommer til plankton er det en kjensgjerning at vann på Vestlandet er preget av få arter og individer og at alle artene er relativt vanlig, både på Vestlandet og i landet for øvrig. Dette medfører at det ikke foreligger noen særskilt grunnlag for å foreta en undersøkelse av dette i det berørte området.

NGK Utbygging er av den oppfatning at konsekvensutredningen danner et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for at NVE kan fatte en beslutning som står i «et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet», jf. nml § 9.

Lars Olav Eilifsen

Lars Olav Eilifsen uttrykker en bekymring for inngrep i uberørt natur. Det er ingen som betviler herr Eilifsens motivasjon, ei heller er det vanskelig å være uenig i utsagnet om at «det gjer godt for sjela å vere i natur der mennesket ikkje har laga vegar og lagt i røyr.»

I konsekvensutredningen som fremgår av Ecofact rapport 2008-37 vurderes virkningsgraden til å være middels negativ. Ettersom området har liten verdi vurderes dermed konsekvensen til å være liten negativ. Videre vil kraftverket være lite synlig i terrenget samt at rørtrasé vil graves ned. Dette innebærer at kraftverket vil oppfattes som lite inngripende og at området vil bære preg av uberørt natur slik som før utbygging etter noen år med gjengroing.

Martha Agathe Hatlestad

Martha A. Hatlestad lufter sin bekymring for at deres kum skal tørrlegges på grunn av redusert vannføring i vassdraget. Normal prosedyre hvor det ligger kummer, brønner, mv. nedenfor inntaksdammer er at disse sikres tilstrekkelig mengder med vann gjennom minstevannføring og overløp ved flom. Minstevannføringen vil være såpass mye større enn forbruket i en hytte er, så Hatlestad behøver ikke føle bekymring for at kummen blir tørrlagt. Følgelig vil det ikke elven tørrlegges og hytten vil sikres tilstrekkelig med vann til enhver tid.

Oppføring av en kraftstasjon medfører ikke automatisk til en forringelse av hytteverdien. Videre er det klart at NGK Utbygging er nødt til å holde seg til gjeldende standarder for støydemping. Av den grunn vil ikke kraftstasjonen generere støy som kan være til sjenanse for hyttenaboer.

Videre er det klart at strømforsyningen til Martha A Hatlestads hytte ikke vil bli berørt på noen som helst måte. Endelig plassering vil bli anvist på befaring med NVE. Det tilstrebes å benytte plassering som ikke vil føre til ulemper for naboene. Nettilknytning vil skje via jordkabel.»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 7,84 km² ved inntaket, og middelvannføringen samlet for de to elvene er beregnet til 1080 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 3,3 %, og nedbørfeltet har ingen breer. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende høst- og vårflokker. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 101 og 23 l/s for Oddmundsdalselva. Tilsvarende verdier for Skarvaelva er beregnet til 31 og 7 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdragene ved inntakene er beregnet til 40 l/s og 12 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 2100 l/s og minste driftsvannføring 100 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring i Oddmundsdalselva på 101 l/s i perioden 1.5. til 30.9. og 31 l/s resten av året. I Skarvaelva er det foreslått å slippe en minstevannføring på 31 l/s i perioden 1.5. til 30.9. og 7 l/s resten av året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 70 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 195 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 132 l/s i perioden 1.5. til 30.9. og 38 l/s resten av året, vil dette gi en restvannføring på omtrent 756 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammene 53 dager i et middels vått år. I 55 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 170 l/s ved kraftstasjonen.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Oddmundsdalen kraftverk til omtrent 13,3 GWh fordelt på 4,9 GWh vinterproduksjon og 8,4 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 53,2 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 4,0 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Etter NVEs beregninger vil spesifikk utbyggingskostnad være på omtrent på 4,23 kr/kWh. Tallet er indeksjustert til prisnivå 1.1.2016 og har en usikkerhet på 20 %. Energikostnaden over levetiden (LCOE) er beregnet til 0,33 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,28-0,39). Energikostnaden over levetiden tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv nettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 5 øre/kWh.

NVE vurderer kostnadene ved tiltaket som gjennomsnittlige i forhold til andre småskala vannkraftverk som det er søkt konsesjon for de siste årene. Kostnadene ligger også under gjennomsnittet for konsesjonsgitte vindkraftverk. NVE vurderer det som sannsynlig at tiltaket vil være lønnsomt, dersom det inngår i elsertifikatsystemet.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Oddmundsdalen kraftverk er planlagt i et område som er godt kartlagt for landskapsverdier og for friluftsliv. Landskapsmessig hører Bergsdalen til landskapsregion 22 *Midtre bygder på Vestlandet*, underregion *Modalen/Eksingedalen og Evanger*. Regionen strekker seg fra Gjesdal i Rogaland til Tingvoll på Nordmøre. I grove trekk kan den ses som et belte mellom fjordmunningene

og indre bygdene. Her inngår også flere mellomstore fjellområder mellom fjordløpene. Pga. regionens vide utstrekning varierer fjordenes omkringliggende landformer mye. Fjellområdene på hver side av Bergsdalen tilhører landskapsregion 15 *Lågfjellet i Sør-Norge*, underregion *Kvitingane/Gråsido*. De nedre delene av Oddmundsdalen kraftverk vil ligge i landskapsregion 22 mens de øvre delene vil ligge i region 15. I Aurland Naturverkstads rapport for Hordaland fylkeskommune: *Verdivurdering av landskap i Hordaland fylke*, ligger de nedre delene av tiltaket i *Bergsdalen* som er kategorisert som *Elvedaler* og gitt middels verdi. De øvre delene at tiltaket ligger i *Bukkafjellet* som er kategorisert som *Lågfjellet* og gitt middels verdi. Hele tiltaksområdet ligger i *Bergsdalsfjellene* et friluftslivsområde som er kartlagt etter DN-håndbok 25/2004, og som har fått verdien svært viktig. I *Fylkesdelplan for små vasskraftverk i Hordaland* ligger Oddmundsdalen og Skarvadalen i et område klassifisert som friluftsområde av stor verdi og øvre deler av tiltaket ligger i sårbart høyfjell med stor verdi. Det går T-merket sti i Skarvadalen.

Figur 1 Oddmundsdalsvatnet sett fra Steinafjellet. Foto NVE.

Høringsuttalelsene til Oddmundsdalen kraftverk er i hovedsak negative på grunn av konsekvenser for friluftsliv og landskap. Vaksdal kommune er positive til Oddmundsdalen kraftverk under forutsetning om at det ikke tillates å bygge vei inn til inntaket i Oddmundsdalen og at terrenget reetableres etter endt anleggsarbeid. Fylkesmannen i Hordaland har fremmet innsigelse til prosjektet og fremhever at området har fått A-verdi for friluftsliv og sårbart høyfjell og at det ligger i et større sammenhengende område med urørt preg. Hordaland fylkeskommune mener en utbygging av Oddmundsdalen kraftverk vil være i strid med retningslinjene i *Fylkesdelplan for små vasskraftverk i Hordaland* og med *Klimaplan for Hordaland* siden tiltaket vil gå inn i sårbart høyfjell av stor verdi og et regionalt friluftsområde av stor verdi. Fylkesdelplanen krever i slike tilfeller at vannveien skal legges i tunnel

eller eventuelt at tiltaket skal avslås. Både Bergen og Hordaland turlag og FNF Hordaland fremhever områdets verdi for friluftslivet og at begge dalene oppleves som urørte.

NGK Utbygging har svart på uttalelsene med å vise til Ecofactrapport 37 fra 2008. De mener rapporten dokumenterer at området kun har middels/liten verdi for friluftsliv og sårbart høyfjell. De mener også at Oddmundsdalen ikke kan regnes som en viktig innfallsport til Kvamsfjella da det i dag ikke går merket løype i dalen. NGK Utbygging stiller seg positive til det foreslåtte avbøtende tiltaket fra kommunen om at terrenget skal reetableres etter endt anleggsperiode.

Figur 2 Skarvaelvi sett fra Bergsdalsvegen - fylkesvei 314. Foto: Google Street View.

NVE mener det er liten tvil om at området har stor verdi både for friluftsliv og for sårbart høyfjell og ser ingen grunn til å betvile noen av kartleggingene som er gjort i området. Ecofact sin rapport inneholder en kartlegging og verdisetting av naturmangfold og omtaler hverken friluftsliv eller sårbart høyfjell. NVE legger til grunn at Skarvaelva er viktig i friluftsopplevelsen for folk som ferdes på turstien i Skarvadalen. Skarvaelva er i tillegg et landskapselement i Bergsdalen og synlig fra Bergsdalsvegen fylkesvei 314. NVE er enig med NGK Utbygging i at Oddmundsdalselva har lavere verdi som landskapselement og at Oddmundsdalen er mindre brukt til friluftsliv enn det Skarvadalen er. NVE mener imidlertid at Oddmundsdalen oppleves som urørt og at dalen har høy verdi selv om dagens bruk er begrenset.

I OEDs retningslinjer for små vannkraftverk står det at følgende vurdering skal gjøres i enkeltsaksbehandling som berører friluftsområder av A-verdi:

«For områder som klassifiseres som friluftslivsområder av stor verdi vil det bli lagt vekt på å unngå tiltak som reduserer verdien for friluftslivet.»

Det står videre at følgende inngrep bør unngås i områder med sårbart høyfjell:

- «Inngrep i vassdrag som er del av sårbare høyfjellsområder, dersom muligheten for avbøtende tiltak er begrenset.
- Inngrep som er svært synlige og som etterlater varige sår i naturen.
- Store inntakskonstruksjoner og rørgater, både nedsprenget og i dagen. Det er viktig å vurdere alternative plasseringer av inntak samt muligheter for boring av vannvei – for å redusere negative virkninger og graden av konflikt.»

NVE registrerer at det er stor uenighet mellom tiltakshaver og høringsparter angående påvirkningen på friluftslivet og for landskapet. NVE mener det er særlig relevant å se på visuelle virkninger av en nedgravd rørgate i Oddmundsdalen og på fraføring av vann i Oddmundsdalselva og Skarvaelva.

Terrenget hvor rørgata er planlagt i Oddmundsdalen er sidebratt og har partier med svaberg i dagen. Sidebratt terreng medfører behov for en noe bredere anleggsbredde enn vanlig og et mer omfattende arbeid med å arrondere terrenget tilbake etter at rørgaten er lagt ned. Tiltaket ligger i overgangen mellom fjellbjørkeskog og høyfjellet, så selv om dalsiden er sørvendt og har gode solforhold, vil det ta lang tid før området gror til igjen etter endt anleggsarbeid. Svaberg vil ikke kunne tilbakeføres og vil aldri gro igjen. Etter NVEs syn vil en rørgate i dette terrenget medføre et varig sår i landskapet. NVE ser det derfor som urealistisk at man kan gjennomføre de avbøtende tiltakene som Vaksdal kommune forutsetter for å tilråde konsesjon til Oddmundsdalen kraftverk.

Figur 3 Parti fra rørgatetraseen i Oddmundsdalen. Foto: NVE.

I søknaden er det oppgitt at det vil være overløp over dammene i 53 dager i året. Det vil være stans i anlegget i 39 dager. Det vil si at det vil være 273 dager i året hvor det kun vil gå minstevannføring i Oddmundsdalselva og Skarvaelva dersom søkers forslag til nivå på minstevannføring legges til grunn. Dersom man kun ser på sommersesongen fra 1.5-30.9, vil det ifølge søknaden være overløp over dammen i 37 dager. Omtrent 8 av disse dagene vil overløpet være på nivå med slukeevnen i kraftverket. I sommersesongen vil det være stans i anlegget i 15 dager og dermed vil vannføringen ikke være påvirket. 138 dager vil vannføringen være påvirket. NVE mener det er liten tvil om at en fraføring av vann vil redusere landskapsopplevelsen og friluftopplevelsen av Oddmundsdalselva og Skarvaelva ved en eventuell utbygging.

Samlet vurdering

I Vaksdal kommune er det i dag 14 vannkraftverk i drift. Disse har en samlet installert effekt på 326 MW og gjennomsnittlig årsproduksjon på 1352 GWh. I tillegg har NVE gitt konsesjonfritak for to kraftverk og konsesjon til ett kraftverk. Dersom disse tre kraftverkene blir bygget vil de ha en samlet produksjon på 16 GWh. I NVEs ressurskartlegging er det et teoretisk potensial for ytterligere 78 små vannkraftprosjekter i Vaksdal med en samlet installert effekt på 59 MW og produksjon på 242 GWh. NVE behandler nå seks saker i Vaksdal kommune og én sak i Voss kommune som del av *Småkraftpakke Vaksdal*. Dette er søknadene om Sædalen, Markåni, Boge 3, Moko, Skarvagrovi og Oddmundsdalen kraftverk i Vaksdal og Møyåni kraftverk i Voss. De seks sakene i Vaksdal kommune omfatter ti av de 78 resterende kartlagte prosjektene i kommunen. Markåni og Oddmundsdalen kraftverk inkluderer mer enn ett prosjekt. NVE har ytterligere fem søknader om småkraftverk til behandling i Vaksdal. Disse sakene vil bli avgjort på et senere tidspunkt.

Vaksdal kommune omfatter flere ulike landskapstyper og landskapsrom. NVE mener det er naturlig å diskutere landskapsvirkninger i Bergsdalen som et samlet landskapsrom og å diskutere påvirkning på friluftsområdet med sårbart høyfjell i Kvamsfjella i vurderingen av Oddmundsdalen kraftverk.

Vaksdal kommune mener at siden Bergsdalsvassdraget er sterkt prega av vannkraftutbygginger vil det være viktig å ta vare på sideelvene. Det er tre eksisterende kraftverk i hovedelva i Bergsdalen; Kaldestad, Fosse og Dale II. Disse tre kraftverkene har en samlet produksjon på rundt 900 GWh. Av sakene NVE nå har til behandling er det søknadene om Oddmundsdalen og Skarvagrovi kraftverk som ligger i Bergsdalen. Oddmundsdalen kraftverk vil berøre to elver; Oddmundsdalselva og Skarvaelva. Skarvagrovi kraftverk vil berøre Skarvagrovi. Av disse tre elvene er det to som er godt synlige landskapselementer i Bergsdalen. Dette er Skarvagrovi og Skarvaelva. I NVEs ressurskartlegging er det ytterligere to kartlagte prosjekter i Bergsdalen som vil kunne berøre synlige landskapselementer; Geitebotn og Kaldåni. NVE har ingen søknader inne til behandling på disse to elvene.

NVE har i tidligere vedtak og innstillinger diskutert samlet belastning for friluftsliv og sårbart høyfjell i Kvamsfjella. NVE viser til innstillingene for Øystese kraftverk og for overføring av Vossedalsvatn til Samnangervassdraget som begge fikk positiv innstilling fra NVE og som nå er til behandling i OED. NVE viser også til vedtakene om Dukebotn, Kastdalselva og Skåro kraftverk, som alle fikk avslag. Vedtakene om Kastdalselva og Skåro kraftverk er nå under klagebehandling i OED. I de tidligere vedtakene og innstillingene fra NVE ble også de to søknadene i Bergsdalen diskutert. NVE mener det er naturlig å inkludere tre andre søknader som NVE har til behandling i denne vurderingen. Dette er søknadene om overføring av Svartavatn og Krokattjønane til Torfinnsvatnet og søknaden om Møyåni kraftverk. NVE viser til sin tidligere vurdering av søknadene i området:

«NVE registrerer at det har vært mye motstand blant organisasjoner og institusjoner som forvalter landskap og friluftsliv til nye vannkraftverk i Kvamsfjella med tilhørende

innfallsporter (blant annet Kvittingen, Øystese, Fykkesund og Bergsdalen). Dersom alle omsøkte kraftverk og overføringer i dette viktige friluftsområdet med sårbart høyfjell får konsesjon vil dette etter vårt syn utvilsomt medføre en stor ulempe for friluftinteressene. I en totalvurdering av fordeler og ulemper for hvert enkelt tiltak mener NVE at fordelene av kraftverk med høy produksjon og fordelene av regulerbar kraft må tillegges større vekt enn fordelene av elvekraftverk med lav produksjon.»

Oppsummering for landskap, friluftsliv og brukerinteresser

NVE mener at Oddmundsdalen kraftverk ligger i et sårbart høyfjellsområde av stor verdi og i et friluftsområde av stor verdi. NVE mener at en utbygging av Oddmundsdalen kraftverk vil medføre et inngrep som vil gi varig sår i naturen i et sårbart høyfjellsområde, og at landskapsopplevelsen vil reduseres både for folk som ferdes gjennom Bergsdalen og for folk som oppsøker Oddmundsdalen. NVE mener at en fraføring av vann i Skarvaelva vil medføre ulemper for friluftsliv langs turstien. NVE mener at dersom det gis konsesjon til Oddmundsdalen må det settes vilkår om vannvei i tunnel i Oddmundsdalen og en vesentlig høyere minstevannføring i Skarvadalen enn det som er omsøkt. Disse avbøtende tiltakene vil medføre en vesentlig økning av kostnadene i prosjektet samt en redusert produksjon som igjen reduserer samfunnsnyten for prosjektet. NVE vil legge stor vekt på virkninger for landskap, friluftsliv og brukerinteresser i vurderingen av konsesjonsspørsmålet for Oddmundsdalen kraftverk.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Oddmundsdalen kraftverk vil gi 13,3 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som normalt for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Oddmundsdalen kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

Oddmundsdalen kraftverk vil produsere 13,3 GWh i et gjennomsnittså og ha en utbyggingskostnad som er gjennomsnittlige for småkraftverk. I vedtaket har NVE lagt vekt på at Oddmundsdalen kraftverk vil gi varige sår i et sårbart høyfjellsområde med stor verdi og i et område som har stor verdi for friluftsliv. NVE konstaterer at både fylkeskommunen og Fylkesmannen er imot at det gis konsesjon til Oddmundsdalen kraftverk. Kommunens positive uttalelse forutsetter at tiltaket ikke gir varige sår i landskapet. Denne forutsetningen mener NVE ikke lar seg gjennomføre for Oddmundsdalen kraftverk. Etter NVEs vurdering vil ikke de positive sidene ved en utbygging i form av omtrent 13,3 GWh/år i fornybar energi overstige ulempene tilknyttet Oddmundsdalen kraftverk.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Oddmundsdalen kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

NVE har ikke funnet det nødvendig å diskutere tiltaket opp mot andre allmenne interesser slik som kulturminner, vannforsyning og naturmangfold da tiltakets negative virkninger for landskap og brukerinteresser alene var nok til å avslå søknaden. NVE har dermed heller ikke vurdert tiltaket opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her

